

Finansal Yönetim ve Mali Analiz

SPK Lisanslama Sınavlarına Hazırlık

Doç.Dr.Hasan BAL

Finansal Yönetim ve Mali Analiz

Copyright © Finansed®

Yayınevi Sertifika No: 35193

Tüm hakları Finansed Yayınevi'ne aittir. Yayınevinin izni alınmadan kısmen veya tamamen çoğaltılması veya farklı biçimlere çevrilmesi yasaktır.

ISBN: 978-605-68480-4-9

BASKI:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya San. Tic.Ltd.Şti.

Matbaacılar Sitesi 1514. Sk. No: 29 İvedik OSB

ANKARA

Önsöz

Spk lisanslama sınavları 2002 yılı eylül ayından bu yana gerçekleştirilmektedir. 2002 Kasım ayından itibaren çeşitli kurumlarda eğitim vermiş olan Finansed eğitim kadrosu sadece SPK Lisanslama eğitimleri vermekte ve bu konuda uzmanlaşmıştır. Her dönem sınavlarda çıkan soru tipleri baz alınarak kendini güncelleyerek başarıyı en yükseğe çıkarmak temel amacımız olup, yıllardır yüksek başarı göstermenin gururunu yaşıyoruz. Finansed, sınava katılanların yayın ihtiyacına cevap vermek adına, her dönem güncellenerek oluşturulan ve Finansed eğitimlerinde kullanılan ders notlarını yayınlayıp, daha geniş kitlenin kullanımına sunma kararı vermiştir.

Kitabımızda soru gelen ve gelme ihtimali olan tüm konulara değinilmektedir. Konu anlatımı yanında çözümlü sorular, alıştırma soruları, çözümlü test soruları ve cevaplı test soruları yer almaktadır.

Yayınlarımız aynı zamanda hem örgün eğitimlerimizde, hem de dünyanın herhangi bir noktasından internete bağlı bir bilgisayar ile katılabildiğiniz online eğitimlerimizde de kullanılacaktır.

FACEBOOK sayfasında,

- Gayrimenkul değerlendirme için “**SPK Gayrimenkul Değerleme Uzmanlığı Hazırlık**” grubuna

<https://www.facebook.com/groups/gayrimenkuldegerleme/>

- Düzey 1 sınavları için “**SPK Düzey 1-2-3 Sınavlarına Hazırlık**” grubuna,

<https://www.facebook.com/groups/299160453531523/>

WEB sayfalarından üye olarak, sınava hazırlık ile ilgili paylaşımlarda bulunabilirsiniz.

Gruptaki sorularınıza hocalarımız zaman ayıracaklardır.

Yayınların kusursuz olması tek amacımız olup, her dönem güncelleme ile yeni baskılar yapılacaktır. Tüm kontrollere rağmen kitaplarda hata olabilmektedir. Kitaplardaki hatalar ve bunun yanında çeşitli öneri ve eleştirilere açık olduğumuzu belirtmek isteriz. Bize bilgi@finansed.com mail adresinden öneri ve eleştirilerinizi iletebilirsiniz.

Sınavlara hazırlanan tüm adaylara başarılar dileriz.

www.finansed.com

İÇİNDEKİLER

Önsöz	
Bölüm 1 Finansal Yönetimin Amacı ve Politikalar	1
Bölüm 2 Finansal Planlama	5
Test Soruları	10
Açıklamalı Çözümleri	13
Bölüm 3 Sermaye Maliyeti	15
Test Soruları	17
Açıklamalı Çözümleri	20
Bölüm 4 Sermaye Bütçeleme	22
Test Soruları	30
Açıklamalı Çözümleri	37
Bölüm 5 Sermaye Yapısı	42
Test Soruları	46
Açıklamalı Çözümleri	49
Bölüm 6 İşletme Sermayesi Yönetimi	51
Test Soruları	55
Açıklamalı Çözümleri	59
Bölüm 7 Mali Analiz	62
Test Soruları	65
Açıklamalı Çözümleri	74
Bölüm 8 Birleşme ve Devir	80
Test Soruları	82
Açıklamalı Çözümleri	84
Bölüm 9 Finansal Kiralama, Faktoring ve Forfaiting	86
Test Soruları	89
Açıklamalı Çözümleri	91

1. FİNANSAL YÖNETİMİN GENEL ESASLARI

1.1. Finansal Yönetimin Tanımı

Finansal yönetim; işletmenin en uygun zamanda uygun bileşim ve maliyet ile fon (kaynak) temin ederek, elde edilen fonların uygun yatırımlarda değerlendirilmesi sürecidir.

İşletmeler, insan istek ve ihtiyaçlarını karşılamak üzere mal ve hizmet üreten ekonomik ve teknik birimlerdir.

Üretim yapılabilmesi için bir takım üretim faktörlerinin bir araya getirilmesi gerekir. İşletmenin üretim sırasında kullanacağı bina, makine, demirbaş, taşıt vb. varlıklar maddi duran varlıklar olup, bunun yanında patent, lisans vb. maddi olmayan varlıklar işletmede uzun süre kullanılacak varlıklar olduğundan bu varlıklara “Duran Varlık” veya “Sabit Sermaye Yatırımları” denilmektedir. Diğer yandan işletme üretim faaliyetine başladığında gerekli olan hammadde, yarı mamul, mamül stokları, vadeli satış nedeniyle oluşan kısa vadeli alacaklar ve günlük ihtiyaçların karşılanması için bulundurulmuş nakit varlıklara ise “Dönen Varlık” veya “İşletme (Çalışma) Sermayesi” yatırımları denilmektedir. Dönen varlık ve duran varlık yatırımlarının toplamına işletmenin “Aktif Toplamı” adı verilir.

İşletmenin aktifine yatırım yapabilmesi için öncelikle kaynak temin etmesi gerekmektedir. Yatırımların finansmanında kullanılan kaynaklar genel olarak “borç” ve “özkaynak (özsermaye)” olmak üzere iki başlık altında sınıflandırılabilir. Borçlar vade açısından; 1 yıl içinde ödenecek borçlar (kısa vadeli borç), 1 yıldan uzun vadede ödenecek borçlar (uzun vadeli borç) olarak iki başlık altında ele alınabilmektedir. Borçlar genellikle satıcı kredileri ile finansal borç ve vergi borçlarından oluşur. Özkaynaklar ise işletme ortakları tarafından hisse senedi karşılığında alınan “ödenmiş sermaye” ve işletmenin faaliyete geçtikten sonra elde ettiği (otofinansman) kar, yedek vb. fonlardan oluşur.

1.2. Finansal Yönetimin Tarihsel Gelişimi

1900’lü yılların ilk yarısında finansal yönetici, firmanın ihtiyaç duyduğu kaynakları temin

eden (özellikle yabancı kaynak) ve firmanın nakitlerinin değerlendiren bir kişi iken, borsaların gelişmesi ile birlikte hisse senedi ihracı yoluyla özkaynak niteliğinde fon bulma da finansal yöneticinin görevleri arasına girmiştir.

1900’lü yılların ikinci yarısında rekabetin artması ile birlikte hangi yatırımın daha uygun olacağı sorusu da önemli hale gelmiş olup, yatırım değerlemesi de (varlık yönetimi) finansal yöneticinin görevi haline gelmiştir.

Finans yöneticisi uygun kaynaklardan fon temin edip, bu kaynakları uygun yatırımlarda değerlendirirken hem firmanın başarısında rol oynamakta, hem de kaynakların etkin kullanılması nedeniyle genel ekonomiye de katkı sağlamaktadır.

1. Finansal yönetimin gelişimi ile ilgili aşağıda yer alan ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) 1900 başlarında varlık yönetimi ön plandadır
- B) Bugün, hem içsel hem de dışsal faktörler finans yöneticilerinin karar alma süreçlerinde önemli bir etkiye sahiptir
- C) Şirketler varlıkların edinilmesi için gerekli olan kaynakları varlıkların kendisi ve faaliyetlerde kullanılmaları sonucunda gelecekte yaratacakları nakitler üzerindeki haklar karşılığında temin ederler. Bu haklar finansal varlıklar ya da menkul kıymetler olarak ifade edilir
- D) Artan rekabet, teknolojik gelişmeler, enflasyon, faiz oranları ve döviz kurlarındaki dalgalanmalar, global ekonomik belirsizlik, vergi kanunlarında ve düzenlemelerdeki uluslararası farklılıklar günlük sorunlar haline gelmiştir. Bunun bir sonucu olarak, finans şirketleri için her zamankinden daha önemli stratejik bir rol oynamaya başlamıştır
- E) Finans yöneticisi, şirketin faaliyeti için gerekli olan kaynakları doğru bir şekilde bulup bunları varlıklara doğru bir şekilde yatırarak mikro düzeyde şirketin, makro düzeyde de ekonominin başarısını etkileyecektir

1.3. Finansal Yönetim Açısından Firmanın Amacı

Literatürde işletmelerin amaçları olarak en fazla karşımıza gelen amaç “kar maksimizasyonu” amacıdır. Ancak finansal yönetim açısından günümüzde bu amaç geçerli olmayıp, bunun nedeni kar maksimizasyonunun yeterli kalmasıdır.

Kar belirli bir dönemde elde edilen gelirler ile giderler arasındaki olumlu farktır. Kar maksimizasyonu amaç olarak belirlendiği zaman “hangi dönemin karını maksimum kılalım?” sorusu ile karşılaşılmaktadır. Örneğin 5 yıl ekonomik ömrü olan 200.000 TL tutarında bir duran varlık yatırımı normal amortisman yöntemi ile gidere dönüştürülür ise, 5 yıl boyunca her yıl 40.000 TL gider yazılır, oysa “azalan bakiyeler yöntemiyle (hızlandırılmış amortisman)” gidere dönüştürülür ise ilk yıl 80.000 TL, 2. Yıl 48.000 TL, 3. Yıl 28.800 TL, 4. Yıl 17.280 TL 5. Yıl ise 25.920 TL gider yazılır. Yani her iki yöntemde de 5 yılda toplam 200.000 TL gider yazılmaktadır. Ancak her iki yönteme göre işletmenin 5 yıl boyunca sağlayacağı karlar aynı olmaz. Normal amortisman yönteminde diğer yöntemde göre ilk yıllar daha düşük gider yazıldığından ilk 2 yıl daha yüksek kar çıkarken, son 3 yıl diğer yöntemde göre daha düşük kar çıkmaktadır.

Firma amacı karın maksimize edilmesi şeklinde belirlenmiş ise, yönetici ilk yılların karını daha yüksek gösteren “normal amortisman” usulünü benimseyecektir. Çünkü **kısa dönemde** daha başarılı olur ise, ileri de başka bir firmada daha yüksek ücretle iş bulabilir.

Halbuki amortisman nakit çıkışı gerektirmeyen bir gider olup, olaya kar değil de firmanın faaliyetleri sonucu elde ettiği nakit olarak bakılacak olur ise, azalan bakiyeler yönteminde ilk 2 yılda daha fazla gider yazıldığı için daha düşük kar oluşacağından daha düşük vergi ödenecek ve ilk iki yıl firmanın sağlayacağı nakit “normal amortisman” yöntemine göre daha yüksek çıkacaktır. 5 yıl boyunca toplam olarak her iki yöntemde sağlanan kar ve nakit aynı olmakla birlikte ilk yöntemde (normal amortisman) ilk yıllar kar daha yüksek, ikinci yöntemde (azalan bakiyeler) ise nakit daha yüksektir. Paranın zaman değeri

olarak olay değerlendirildiğinde bugünkü 1 TL ilerideki 1 TL’den daha kıymetli olduğundan ilk yöntem uygulanması durumunda gelecek yıllarda sağlanacak nakitlerin bugünkü değeri, 2. Yöntemin sağlayacağı gelecek yıllardaki nakitlerin bugünkü değerinden daha düşük çıkmaktadır.

2. Aşağıdakilerden hangisi kar maksimizasyonu ile ilgili yanlış bir ifadedir?

- A) Uzun vadeli bakış açısı vardır
- B) Paranın zaman değerini dikkate almaz
- C) Kar bazlıdır
- D) Nakit bazlı değildir
- E) Riski gözönünde bulundurmaz

Sadece tek dönemi değil, tüm dönemler değerlendirme içine alınacak olursa kar maksimizasyonu amacı yeterli olmamaktadır.

Tüm dönemleri de kapsayan amaç “**değer maksimizasyonu**” olup, bugünkü değer, gelecekte sağlanacak tüm nakitlerin bugünkü değerini ifade etmektedir. Günümüzde finansal yönetim açısından **firmanın amacı, gelecek yıllarda firma tarafından sağlanacak nakitlerin bugünkü değerleri toplamını maksimize etmektir.**

3. Aşağıdakilerden hangisi, finans yöneticisinin temel amacıdır?

- A) İşletmenin piyasa değerini artırmak
- B) Üretim maliyetlerini düşürmek
- C) İşletmedeki atıl fonları değerlendirmek
- D) İşletmenin satışlarını artırmak
- E) İşletmenin pazar payını artırmak

Değer maksimizasyonu amacında da iki farklı görüş bulunmaktadır. Anglo-Amerikan (ABD, Kanada, Birleşik Krallık, Avustralya ve Yeni Zelanda) görüşüne göre, firmanın amacı “ortakların servetini maksimize etmektir. Bir başka ifade ile firmanın amacı firmanın hisse senedi değerinin maksimizasyonudur. Avrupa ve Japonya’da geçerli olan ikinci görüşüne göre amaç “toplam firma (şirket) değerinin maksimize edilmesidir. Firma değeri maksimizasyonundaki kasıt, hem borç verenlerin hem de ortaklara ait olan değer maksimize edilmesi olup; her iki yaklaşım da firma stratejisinin geliştirilmesi ve uygulanmasına doğrudan

olarak etki eden menfaat sahiplerinin tanımlanması yer almaktadır. Anglo-Amerikan yaklaşımda temel menfaat sahipleri ortaklar olup, yöneticilerden paydaşlar için değer yaratacak karar almaları beklenir.

Avrupa ve Japonya'da geçerli olan firma değerine ilişkin yaklaşımda; ortaklar ile yöneticiler, çalışanlar, tedarikçiler, müşteriler, borç verenler, devlet ve toplumun menfaatlerinin uyumlaştırılması söz konusudur.

Aslında her iki görüş temelinde çelişme-mekle birlikte sonuç olarak her ikisinde de hisse senedinin değerinin maksimize edilmesi ile olay sonuçlanmaktadır.

4. Aşağıdakilerden hangisi değer maksimizasyonu ile ilgili yanlış bir ifadedir?

- A) Avrupa ve Japonya'da firma değeri maksimizasyonu ön plana çıkar
- B) ABD de ortakların değerinin maksimizasyonu öne çıkar
- C) Firma değer maksimizasyonu ile ortak değeri maksimizasyonu çelişmez
- D) Varlık getirisi ile sermaye maliyeti eşit olması halinde değer artar
- E) Hangi kararın değeri artırıp azaltacağını belirlemek için bu kararın sağlayacağı net nakit gelirin ve bu geliri elde etme riskinin ne olacağını belirlenmesi gerekir

1.4. Finansal Yönetimin Politika ve Fonksiyonları

Finansal yönetimde alınacak kararlar genel olarak 3 başlık altında toplanmaktadır.

- a) **Finansman kararları:** Firmanın yapacağı yatırımların hangi kaynaklardan temin edileceği ile ilgilidir. Yatırımların ne kadar borç, ne kadar öz kaynak ile finanse edilecek? Alınacak borcun vadesi ne olacak? Banka kredisi mi yoksa tahvil ihracı yoluyla mı borç alınacak? Vb. sorulara cevap aranır.
- b) **Yatırım kararları:** Elde edilen kaynakların hangi yatırımlarda değerlendirileceği ile ilgili kararlardan oluşur. Yatırımlar "dönen varlık (işletme sermayesi)" yatırımları ve "duran varlık (sabit sermaye)" yatırımları

olarak iki başlık altında toplanmaktadır. İşletme sermayesi yatırımları; nakit, alacak ve stoklara ne kadar yatırım yapılacağı ile ilgili olup, sabit sermaye yatırımlarına "sermaye bütçeleme" adı da verilmektedir. Arazi, bina, arsa, makine vb. uzun vadeli yatırımlar sermaye bütçeleme kararlarıdır.

- c) **Temettü (kar payı) kararları:** Firma faaliyete geçtikten sonra dönemler itibarıyla sağladığı karların ne kadarının ortaklara dağıtılıp, ne kadarının firmada bırakılacağı ile ilgili kararlardan oluşur.

Her üç karar türünde de firmanın temel amacına katkı sağlayacak yönde kararlar alınır.

Genel olarak finansal yönetim fonksiyonu şu faaliyetleri kapsar:

- **Finansal (mali) analiz,** işletmenin finansal tablolarından yararlanarak, mevcut durumunun değerlendirilmesi ve geleceğe ilişkin tahminlerin yapılmasıdır.

- **Finansal planlama,** işletmenin faaliyeti sırasında ortaya çıkacak her türlü fon giriş ve çıkışının önceden planlanmasıdır.

- **Finansal denetim,** finansal planlama ile uygulamaların karşılaştırılması ve sapma varsa düzeltici önlemlerin alınmasıdır.

- **Finansman kararları (Fonların Sağlanması),** işletmenin ihtiyaç duyduğu fonların, zamanında ve en uygun koşullarla sağlanmasıdır.

- **Fonların Yatırımı,** işletmedeki fonların, beklenen gelir ve risk göz önünde bulundurularak ve işletme amaçlarına en uygun şekilde; menkul kıymetlere, alacaklara, stoklara veya duran varlıklara yatırılmasıdır.

Fonların yatırımı iki başlık altında incelenmektedir:

- İşletme sermayesi yönetimi,

- Duran varlıkların yönetimi,

- **Özel Finansal Sorunların Çözümü,** Günümüzde finans yöneticisinden beklenen şeyler gittikçe artmaktadır. Şirket birleşmeleri ve satın almaları sadece dünyada değil ülkemizin gündeminde de ağırlığını artırmaktadır.

- **Finansal risk yönetimi**

5. Aşağıdakilerden hangisi finansal yönetimin bir fonksiyonu değildir?

- A) Mali analiz
- B) Üretim kararları
- C) Yatırım kararları
- D) Finansman kararları
- E) Kâr dağıtım kararları

6. Aşağıdakilerden hangisi finansal yönetim bölümü tarafından yerine getirilen faaliyetlerden biri değildir?

- A) Kredili satışların düzenlenmesi
- B) İşletmenin iş gücü ihtiyacının planlanması
- C) İşletmedeki fazla nakdin değerlendirilmesi
- D) Kâr payı dağıtım oranı ve şeklinin belirlenmesi
- E) Stok bulundurma ve sipariş maliyetlerine göre stok ve sipariş miktarlarının belirlenmesi

7. Aşağıdakilerden hangisi finansal yönetimin ana fonksiyonlarından biri değildir?

- A) İşletmenin mali tablolarını analiz ederek mevcut finansal durumunun değerlendirilmesi
- B) Gelecek dönemlere ilişkin nakit giriş-çıkışlarının planlanması
- C) Finansal planlar ile gerçekleşen sonuçların karşılaştırılması
- D) İşletmenin varlıklarını finanse etmek için gerekli fon ihtiyacının belirlenmesi ve tedarik edilmesi
- E) Sağlanan fonların işletmede nakit olarak muhafaza edilmesi

1.5. Temsil Sorunu

Günümüzde büyük firmalarda yönetim, ortaklar tarafından profesyonel yöneticilere bırakılmaktadır. Firmanın amacı ortakların değerinin maksimizasyonu olduğunu ifade etmiştik. Yöneticilerin kendi çıkarlarını, ortakların çıkarına tercih etmesi temsil sorunu olarak ifade edilir.

8. İşletmelerde vekâlet (temsil) sorununun ortaya çıkmasının nedenini aşağıdakilerden hangisi en doğru şekilde ifade eder?

- A) Yöneticilerin, hissedarların yerine kendi çıkarlarını ön planda tutması
- B) Yöneticilerin performanslarına göre prim almaları
- C) Hissedarların yönetimi profesyonel yöneticilere bırakması
- D) Yöneticilerin yüksek ücretle çalışmaları
- E) Başarısız yöneticilerin görevden alınmaları

1.6. Finansal Yönetimin Temel İlkeleri

- ✓ Riskten Kaçınma ilkesi
- ✓ Risk-Getiri değiş-tokuş ilkesi (yüksek getiri için yüksek riske girme)
- ✓ Çeşitlendirme ilkesi
- ✓ Paranın zaman değeri ilkesi
- ✓ Sermaye piyasasının etkinliği ilkesi
- ✓ Artan yararlar ilkesi (yatırımın sağlayacağı yararlar yanında sağlayacağı kayıplarında dikkate alınması)
- ✓ İki taraflı işlemler ilkesi (alan ve satanın farklı beklentiye sahip olması)
- ✓ İşaret verme ilkesi (Geleceğe yönelik tahminlerde bulunarak karar alma)
- ✓ Kişisel çıkarlar ilkesi, (temsilci sorunu)
- ✓ Değerli fikirler ilkesi (yeni buluşlar hisse fiyatını etkiler)
- ✓ Opsiyonlar değerlidir ilkesi (opsiyona sahip olma değeri etkiler)

9. Aşağıdakilerden hangisi finansal yönetimin temel ilkelerinden biri değildir?

- A) Riskten kaçınma ilkesi
- B) Belirlilik ilkesi
- C) İşaret verme ilkesi
- D) Değerli fikirler ilkesi
- E) Davranış ilkesi

1-A 2-A 3-A 4-D 5-B 6-B 7-E 8-A 9-B

2. FİNANSAL PLANLAMA

Bu bölümde ele alınan konular:

- ✓ Nakit bütçesi
- ✓ Proforma gelir tablosu ve bilanço düzenlenmesi
- ✓ Başabaş noktası
- ✓ Faaliyet kaldırıcı derecesi
- ✓ Finansal kaldırıcı derecesi
- ✓ Birleşik (toplam) kaldırıcı derecesi

2.1. Nakit bütçesi

Nakit bütçesi, işletmenin kısa dönemde nakit ihtiyaçlarının veya nakit fazlarının önceden belirlenerek tedbir alma amacıyla düzenlenen **kısa vadeli plandır**.

2.1.1. Nakit bütçesi hazırlanmasının amacı

İşletmenin belirli bir periyotta nakit giriş ve çıkışlarının tahmini sonucunda,

- ✓ şirketin nakit ihtiyacını belirlemek ve bu ihtiyacı karşılayacak nakit fonların gerekli zamanda mevcut olup olmayacağını ortaya koymak,
- ✓ likidite sıkışıklığının önüne geçmek,
- ✓ şirketin her an için ödeme gücünü kontrol etmek,
- ✓ elde birikebilecek fonların atıl (aylak) kalmasına engel olmaktır.

Nakit bütçesi;

- Her bütçe dönemi sonunda tahmini nakit mevcudunu,
- Tahmini nakit açığı veya fazlasını,
- Ek finansman ihtiyacının gerekli olup olmadığını,
- Ek finansman gerekirse bunun zamanını ve nereden sağlanabileceğini,
- İlave fonlara ihtiyaç duyulan süreyi

ortaya koyarak finansal yönetim için gerekli ve faydalı bilgileri sağlar.

2.1.2. Nakit Bütçesinin Hazırlanması

Nakit bütçesinin hangi periyot aralıkları için (günlük, haftalık, aylık, üç aylık vb.) hazırlanacağına karar verilir.

Bu periyodun belirlenmesindeki temel etken, şirketin nakit akışlarının istikrarlı olması veya mevsimsel ve/veya dönemsel olayların etkisi sonucu aşırı dalgalanma göstermesidir.

Nakit bütçesinin hazırlanacağı periyot belirlendikten sonra, ilgili periyotta firmanın kasasına girecek nakitler tespit edilir.

Nakit girişlerinin tahmininde öncelikle firmanın ilgili dönemlerde yapacağı satışlar tahmin edilir. Satışların peşin ve/veya vadeli olması durumuna göre satışlardan işletme kasasına girecek nakitler tespit edilir.

Satış geliri haricinde, firmanın finansal varlık satışı, duran varlık satışı vb. firmanın kasasına nakit girişi sağlayacak diğer hususlar da dikkate alınır.

Nakit girişleri tahmin edildikten sonra, ilgili dönemlerde kasadan çıkacak olan nakit çıkışları tahmin edilir.

Firmanın nakit çıkışı gerektiren işlemleri

- ✓ Şirketin (cari) faaliyetleri nedeniyle nakit çıkışları
- ✓ Borç ödemeleri nedeniyle nakit çıkışları
- ✓ Yatırım harcamaları nedeniyle nakit çıkışları
- ✓ Kâr payı ödemeleri, şirket sahip veya sahiplerinin şirketten yaptıkları çekişler, sermayenin azaltılması gibi işlemler nedeniyle nakit çıkışları

Belirli periyotlarda olası nakit giriş ve çıkışlarının tahminleri yapıldıktan sonra, bu tahminlerin birleştirilmesi sonucu, her dönem itibarıyla nakit açığı veya nakit fazlası saptanır.

Örnek 2.1.: Deniz AŞ nakit bütçesi ile ilgili bilgiler aşağıda yer almaktadır.

	Ocak	Şubat	Mart
Nakit Girişleri	15.900	18.200	14.350
Nakit Çıkışları	16.500	17.250	15.200

31 Aralık 2018 tarihindeki kasa tutarı 5.000 TL'dir. Şirketin nakit yönetim politikasına göre kasada minimum 2.000 TL nakit bulundurmak istenmektedir.

1. Bu verilere göre Şubat 2019 sonunda Kasa mevcudu kaç TL olur?

A) 950 B) 2.400 C) 3.350 D) 5.350

2. Bu verilere göre Şubat 2019 sonunda nakit açığı/fazlası kaç TL olur?

A) 950 B) 2.400 C) 3.350 D) 5.350

Cözüm 2.1:

	Ocak	Şubat	Mart
Nakit Girişleri	15.900	18.200	14.350
Nakit Çıkışları	-16.500	-17.250	-15.200
Net Nakit	-6.00	950	-850
Dönem Başı Kasa	5.000	4.400	5.350
Dönem Sonu Kasa	4.400	5.350	4.500
Minimum Kasa	-2.000	-2.000	-2.000
Nakit Fazlası/Açığı	2.400	3.350	2.500

Şubat sonu itibariyle beklenen kasa mevcudu:
5.350 TL

Şubat sonu itibariyle beklenen nakit fazlası:
3.350 TL

2.2. Tahmini (Proforma) Gelir Tablosu ve Bilanço

Gelecek yıl oluşacak gelir tablosu ve bilanço büyüklüklerinin tahmin edilmesi işlemi aşağıdaki aşamalarla gerçekleşmektedir.

1. Firmanın yıllık satış geliri tahmin edilir.
2. Tahmini yıllık satış tutarına bağlı olarak proforma gelir tablosu düzenlenir.
3. Tahmin edilen "net kar", bilançoda dönem başı öz varlık (Öz kaynak) tutarına ilave

edilerek tahmini bilançodaki (gelecek yıla ait) öz varlık tutarına ulaşılır.

4. Aktif tarafta "**kasa**", pasif tarafta "**kısa vadeli banka borçları**" boş bırakılarak aktif hesaplar ve pasif tarafta kısa vadeli borçlar ve uzun vadeli borçların tahmini yapılır.
5. Toplam aktif > toplam pasif ise; kaynaklar yetersiz, tersi olursa kaynak fazlası oluşacağı ortaya çıkacaktır.
6. Kaynak açığı olması halinde "kısa vadeli banka borçları" hesabına ilave yapılır, kaynak fazlası olması durumunda ilgili fark tutarı kadar KASA hesabı artırılır.

2.3. Kar Fonksiyonu ve Başabaş Noktası Analizi

Başabaş noktası, işletmenin sıfır kar elde ettiği noktayı ifade eden kavramdır. Kar ise, gelirler ile giderler arasındaki olumlu farktır.

$$Kar = Gelir - Gider$$

Giderler ise, sabit gider ve değişken gider olarak ikiye ayrılmaktadır.

Sabit giderler; üretime bağlı olmayan, üretim olmasa bile katlanılan giderlerdir. Örneğin, kira gideri, amortisman gideri sabit giderdir.

Değişken giderler ise, üretime bağlı olarak üretim arttıkça artan giderlerdir. Örneğin, hammadde gideri, işçilik gideri bu kapsamda yer alır.

2.3.1. Kar Fonksiyonu

$$Kar = Gelir - Gider$$

$$Kar = Gelir - (Toplam Sabit Gider + Toplam Değişken Gider)$$

$$Kar = (f * Q) - [b + (a * Q)]$$

$$Kar = (f - a) * Q - b$$

f: Birim satış fiyatı

a: Birim değişken gider

Q: Üretim ve Satış Miktarı

b: Toplam Sabit Gider

Bu formülün varsayımları şunlardır:

- İşletmenin giderleri, sabit ve değişken olarak sınıflandırılmaktadır.
- İşletme tek tip mamul üretimi yapmaktadır.
- İşletmenin üretim miktarı ile satış miktarı eşittir.
- Tüm satış miktarları için satış fiyatı sabittir.
- Tüm üretim miktarları için birim değişken gider sabittir.
- Üretim miktarı, mevcut kapasite ile gerçekleştirilebilmektedir. Yani ilgili üretimi gerçekleştirebilmek için yeni sabit yatırım gerekmemektedir.

Örnek: Bir ürünün satış fiyatı 200 TL ve yıllık sabit maliyeti 200.000 TL'dir. Ürüne ilişkin birim değişken gider 30 TL ise Q üretim miktarını göstermek üzere, ürüne ilişkin kâr fonksiyonu nedir?

$$\text{Kar} = (200 - 30) * Q - 200.000$$

$$\text{Kar} = 170.Q - 200.000$$

2.3.2. Başabaş Noktası

Başabaş noktası, işletmenin sıfır kar elde ettiği noktayı ifade eder. Sıfır kar elde edildiği noktadaki üretim miktarına "başabaş üretim miktarı", bu noktadaki satış hacmi tutarına ise "başabaş satış hacmi" adı verilir.

Yukarıda belirtilen beş varsayım altında başabaş miktarı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{Kar} = (f - a) * Q - b$$

$$0 = (f - a) * Q_{BB} - b$$

$$Q_{BB} = \frac{b}{f - a}$$

Başabaş noktasındaki satış hacmi ise;

$$\text{Satış Hacmi}_{BB} = f * Q_{BB}$$

Formülü ile hesaplanır.

Örnek: Birim satış fiyatı 100 TL, birim değişken maliyeti 80 TL olan bir işletmenin toplam sabit maliyeti 50 milyon TL ise bu işletmenin başabaş üretim miktarı kaçtır?

- 2.000.000
- 2.200.000
- 2.300.000
- 2.500.000
- 2.750.000

Çözüm:

$$Q_{BB} = 50.000.000 / (100 - 80) = 2.500.000$$

Örnek: Bir bankanın müşterilerine sunduğu hizmetin birim değişken maliyeti 15 TL, buna karşılık almış olduğu ücret 25 TL'dir. Bankanın sabit giderleri 50.000 TL olarak kabul edildiğinde kaç birim hizmet sunulduğunda başabaş noktasına ulaşılacaktır?

- 1250
- 2500
- 4500
- 4750
- 5000

Çözüm:

$$Q_{BB} = 50.000 / (25 - 15) = 5.000$$

Örnek: B işletmesinin sabit maliyetleri 200 milyon TL, birim değişken maliyetleri 2 milyon TL olup, birim satış fiyatı 4 milyon TL'dir. İşletmenin başabaş noktasındaki satış tutarı kaç TL'dir?

Çözüm:

$$Q_{BB} = 200.000.000 / (4.000.000 - 2.000.000) = 100 \text{ Adet}$$

$$\text{Satış Hacmi}_{BB} = 100 * 4.000.000 = 400.000.000 \text{ TL}$$

2.4. Kaldıraç Dereceleri

Sabit maliyetleri yüksek olan bir işletmenin üretim ve satışlarının azalması durumunda sabit maliyetleri de azalmayacağından karı yüksek düzeyde azalır. Diğer yandan satışlarının artması durumunda karı yüksek düzeyde artar. Satışlarda meydana gelen dalgalanmanın işletmenin esas faaliyet karında meydana getirdiği dalgalanmaya „faaliyet (çalışma) riski“ adı verilir. Bu riskin ölçülmesinde „faaliyet kaldıraç derecesi“ kullanılır.

2.4.1. Faaliyet Kaldıraç Derecesi

İşletmenin belirli bir üretim ve satış hacmine göre satışlarında meydana gelecek yüzdesel bir dalgalanmanın esas faaliyet karında (Faiz ve Vergi Öncesi Kar=FVÖK) yüzde kaç değişim oluşturacağını gösteren katsayıdır. Şu şekilde hesaplanabilir:

Faaliyet Kaldıraç Derecesi = (FVÖK'daki % Değişim) / (Satıştaki % Değişim)

Örnek: Birim değişken gideri 10 TL, satış fiyatı 30 TL ve toplam sabit giderleri 200.000 TL olan işletmenin 20.000 adet üretim ve satış hacmindeki faaliyet kaldıraç derecesini hesaplayınız.

20.000 adetlik üretim ve satış hacmindeki esas faaliyet karı düzeyine kadar olan gelir tablosunu düzenleyelim.

Satış Geliri: 30*20.000	600.000
Toplam Sabit Gider	(200.000)
Toplam Değişken Gider:	(200.000)
Faiz ve Vergi Öncesi Kar	200.000

İşletmenin üretim ve satışlarının %10 artması halinde ortaya çıkacak gelir tablosu;

Satış Geliri: 30*22.000	660.000
Toplam Sabit Gider	(200.000)
Toplam Değişken Gider:	(220.000)
Faiz ve Vergi Öncesi Kar	240.000

Satışlar %10 arttığında, faiz ve vergi öncesi kar 200.000 TL'den 240.000 TL'ye çıkmaktadır. Yani FVÖK'daki değişim $(240.000 - 200.000)/200.000 = \%20$ olmaktadır.

Faaliyet Kaldıraç Derecesi = $\%20 / \%10 = 2$

Faaliyet kaldıraç derecesi yukarıda anlatıldığı gibi hesaplanabileceği gibi aşağıdaki formüller yardımıyla da hesaplanabilir.

Faaliyet Kaldıraç Derecesi = (Satış Geliri – Toplam Değişken Gider) / FVÖK

Faaliyet Kaldıraç Derecesi = $(600.000 - 200.000) / 200.000 = 2$

Veya şu formülle de hesaplama yapılabilir.

Faaliyet Kaldıraç Derecesi = $1 + (\text{Sabit Maliyetler}/\text{FVÖK})$

Faaliyet Kaldıraç Derecesi = $1 + (200.000 / 200.000) = 2$

Faaliyet kaldıraç derecesinin 2 olması, satışlarda %1 birim değişme olması halinde, faiz ve vergi öncesi karın %2 birim değişme olacağını göstermektedir.

2.4.2. Finansal Kaldıraç ve Finansal Kaldıraç Derecesi

İşletmenin kaynakları içinde borç düzeyinin artması, satışların ve faiz ve vergi öncesi karın yüksek düzeyde olduğu dönemlerde özkaynak sahiplerine ait karlılık (Net kar/Özsermaye) düzeyinin yüksek olmasını sağlamaktadır. Yani borç bir kaldıraç etkisi yapmaktadır. Ancak diğer yandan borçlanma düzeyinin yüksek olması finansal riski de artırmaktadır. Borçtan kaynaklanan finansal iskin ölçülmesinde „finansal kaldıraç derecesi“ kullanılabilir.

Finansal Kaldıraç Derecesi; işletmenin belirli bir faiz vergi öncesi kar (FVÖK) düzeyinde meydana gelebilecek yüzdesel bir değişimin, dönem karı, dönem net karı veya hisse başına net karında yüzde kaç değişim oluşturacağını belirten katsayıdır. Yani belirli bir FVÖK düzeyindeki finansal kaldıraç derecesi;

Finansal Kaldıraç Derecesi = $(DK, DNK, HBNK'nda \% \text{değişim}) / (\text{FVÖK'daki } \% \text{Değişim})$

Örnek: Yukarıdaki örnekte yer alan işletmenin kullandığı borç tutarı 500.000 TL ve faiz oranı %20, işletmenin vergi oranı %20 olup, işletmenin hisse senedi sayısı 100.000 adet ise, işletmenin 200.000 TL'lik faiz ve vergi öncesi kar düzeyindeki finansal kaldıraç derecesi kaçtır?

Çözüm:

Öncelikle işletmenin FVÖK düzeyinden başlayarak gelir tablosunu düzenleyelim.

Faiz ve Vergi Öncesi Kar	200.000
Faiz giderleri: 500.000*%20	(100.000)
Dönem Karı	100.000
Vergi: 100.000*0,20	(20.000)
Dönem Net Karı	80.000
Hisse Senedi Sayısı	100.000
Hisse Başı Net Kar: 80.000/100.000	0,80

İşletmenin faiz vergi öncesi karının önceki örnekte olduğu gibi ikinci durumda 240.000 TL'ye çıkması durumunda gelir tablosunun kalan kısmını düzenlersek;

Faiz ve Vergi Öncesi Kar	240.000
Faiz giderleri: 500.000*%20	(100.000)
Dönem Karı	140.000
Vergi: 100.000*0,20	(28.000)
Dönem Net Karı	112.000
Hisse Senedi Sayısı	100.000
Hisse Başı Net Kar: 80.000/100.000	1,12

FVÖK 200.000 TL'den 240.000 TL'ye (%20 oranında) artması halinde; dönem karı 100.000 TL'den 140.000 TL'ye (%40 oranında), Dönem net karı 80.000 TL'den 112.000 TL'ye (%40 oranında), hisse başına net kar 0,80 TL'den 1,12 TL'ye (%40 oranında) artmaktadır.

200.000 TL'lik FVÖK düzeyindeki finansal kaldıraç derecesi;

$$\text{Finansal Kaldıraç Derecesi} = \%40 / \%20 = 2$$

Bu hesaplama aşağıdaki formül yardımı ile de yapılabilir:

$$\text{Finansal Kal. Der.} = \text{FVÖK} / (\text{FVÖK} - \text{Faiz Gid})$$

$$\text{Fin.Kal.Der} = 200.000 / (200.000 - 100.000) = 2$$

Finansal kaldıraç derecesinin 2 olması, FVÖK'da %1 birim değişme olması halinde, dönem karı, dönem net karı ve hisse başına net karın %2 birim değişme olacağını göstermektedir.

2.4.3. Birleşik (Toplam) Kaldıraç Derecesi

Faaliyet kaldıraç derecesi işletmenin aktif yapısı ile ilgili iken, finansal kaldıraç derecesi pasif yapısı ile ilgilidir. Birleşik kaldıraç derecesi ise, işletmenin hem aktif riskini hemde pasif riskini ele almaktadır. Birleşik kaldıraç derecesi aşağıdaki formüller ile hesaplanabilir.

$$\text{Birleşik kaldıraç derecesi} = \text{Faaliyet Kaldıraç Derecesi} * \text{Finansal Kaldıraç Derecesi}$$

$$\text{Birleşik Kaldıraç Derecesi} = (\text{DK, DNK, HBNK} \% \text{değişim}) / (\text{Satıştaki} \% \text{Değişim})$$

$$\text{Birleşik Kaldıraç Derecesi} = (\text{Satış Hasılatı} - \text{Toplam Değişken Gider}) / (\text{Dönem Karı})$$

Yukarıda iki örnekte ele alınan işletmenin birinci ve ikinci durumdaki gelir tablolarını ele alalım.

	20.000 adet		22.000 adet
Satış Geliri	600.000	%10 artış	660.000
Toplam Sabit Gider	(200.000)		(200.000)
Toplam Değişken Gider	(200.000)		(220.000)
Faiz ve Vergi Önc. Kar	200.000	%20 artış	240.000
Faiz giderleri	(100.000)		(100.000)
Dönem Karı	100.000	%40 artış	140.000
Vergi	(20.000)		(28.000)
Dönem Net Karı	80.000	%40 artış	112.000
Hisse Senedi Sayısı	100.000		100.000
Hisse Başına Net Kar	0,80	%40 artış	1,12

$$\text{Birleşik kaldıraç derecesi} = 2 * 2 = 4$$

$$\text{Birleşik kaldıraç derecesi} = \%40 / \%10 = 4$$

$$\text{Bir.kal.der.} = (600.000 - 200.000) / 100.000 = 4$$

Birleşik kaldıraç derecesinin 4 olması, satışlarda %1 birim değişme olması halinde, dönem karı, dönem net karı ve hisse başına net karın %4 birim değişme olacağını göstermektedir.

FİNANSAL PLANLAMA
ÇÖZÜMLÜ TEST

1. Nakit bütçesi hazırlanırken aşağıda yer alan işlemlerden hangisi nakit çıkışı gerektiren bir işlem değildir?

- A) Kredi alımı
- B) Maaş ödemesi
- C) Peşin hammadde alımı
- D) Satıcılara ödeme yapılması
- E) Kar payı dağıtımı

2. Aralık 2018 ayında dönem başı nakit tutarı 40.000 TL olan firmanın, dönem içi nakit girişleri 280.000 TL, dönem içi nakit çıkışları 150.000 TL'dir.

Firmanın en az 10.000 TL nakit bulundurma politikası olduğuna göre ay sonu için aşağıda yer alan ifadelerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Firmanın dönem sonu nakit ihtiyacı 160.000 TL'dir
- B) Dönem sonu kasa mevcudu 170.000 TL'dir.
- C) Firmanın krediye ihtiyacı vardır.
- D) Firmanın nakit yönetimi kötüdür.
- E) Firmanın giderleri yüksektir.

3. Nakit bütçesi ile ilgili aşağıda yer alan ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Firmanın nakit açığının belirlenmesine yardımcı olur
- B) Fazlalık naktin aylak kalmasının önüne geçer
- C) Firmanın uzun vadeli nakit ihtiyacının belirlenmesine yardımcı olur
- D) Nakit giriş ve çıkışlarının tahmini gereklidir
- E) Kar payı dağıtımına yardımcı olur

4. Aşağıdakilerden hangisi nakit bütçesi nakit girişleri/çıkışları için ele alınan konular arasında değildir?

- A) Hangi müşteri kitlesine satış yapılacağı
- B) Finansman giderleri
- C) Satışların % kaçının vadeli olacağı
- D) Alacakların tahsilat vadesi
- E) Maaş ödemeleri

5. Nakit bütçesi ile ilgili aşağıda yer alan ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kısa dönemli nakit açığı belirlenmektedir.
- B) Firmanın finansman ihtiyacını görmek amacıyla düzenlenir.
- C) Uzun dönemli finansman ihtiyacının süresine ilişkin bilgi verir.
- D) Kar payı dağıtımına yardımcı olur.
- E) Nakit giriş ve çıkışları tahmin edilerek düzenlenir.

6. Proforma mali tabloların düzenlenmesi ile ilgili aşağıda yer alan ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Öncelikle satışlar tahmin edilir.
- B) Mali tablolardan, öncelikle proforma gelir tablosu çıkartılır.
- C) Proforma gelir tablosundaki rakamlara göre, proforma bilanço düzenlenir.
- D) Proforma tablolar düzenlenirken nakit giriş çıkışları dikkate alınarak düzenleme yapılır.
- E) Proforma bilanço düzenlenirken; kaynak açığı olması halinde bilanço denkleştirmesi için ilgili tutar kadar "kısa vadeli banka borçları" hesabına ilave yapılır.

7. Firmanın geçen yıla ait bilançosunda aktif büyüklüğü 20.000.000 TL'dir. Firmanın %20 büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Stoklar, aktif büyüklüğünün %30'u olduğuna göre, proforma bilançoya göre stok büyüklüğü kaç TL olur?

- A) 4.000.000
- B) 5.200.000
- C) 6.000.000
- D) 7.200.000
- E) 7.500.000

8. Üretim miktarı = 750 000 adet

Satış fiyatı = 30 TL

Birim değişken maliyet = 20 TL

Toplam sabit maliyet = 3.000.000 TL

Yukarıdaki bilgilere göre firmanın faaliyet kaldıraç derecesi kaçtır?

- A) 1,67
- B) 1,75
- C) 1,90
- D) 2,00
- E) 2,10

9. Başabaş üretim miktarı = 10.000 adet
Toplam sabit maliyet = 500.000 TL
Satış fiyatı = 80 TL

Yukarıdaki bilgilere göre birim değişken maliyet kaç TL'dir?

- A) 20
B) 25
C) 30
D) 40
E) 50

10. **Faaliyet ve finansal kaldıraç ile ilgili aşağıda yer alan ifadelerden hangisi yanlıştır?**

- A) İşletmenin sabit maliyetleri yüksek ise, faaliyet riski yüksektir.
B) Toplam kaynak içinde borç oranı arttıkça finansal kaldıraç derecesi artar.
C) İşletmenin değişken maliyetleri yüksek ise, faaliyet riski düşüktür.
D) İşletmenin sabit maliyetleri yüksek ise, finansal risk artar.
E) Finansal risk işletmenin kaynak yapısı ile ilgilidir.

11. Firmanın satışları 2.250.000 TL'den 2.750.000 TL'ye çıktığında faaliyet karı 950.000 TL'den 1.200.000 TL'ye çıkmaktadır.

Bu bilgilere göre firmanın faaliyet kaldıraç derecesi kaçtır?

- A) 1,18
B) 1,65
C) 2,22
D) 2,63
E) 2,90

12. Satışlar	100
Değişken gider	(30)
Sabit gider	(20)
FVÖK	50
Faiz	(10)
VÖK	40
Vergi	(10)
VSK	30

Bu bilgilere göre toplam kaldıraç derecesi kaçtır?

- A) 1,50
B) 1,75
C) 2,00
D) 2,50
E) 2,75

FİNANSAL PLANLAMA TESTİ
AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLERİ

Çözüm 1: Cevap A

İşletmenin kredi alması kasaya nakit girişi sağlar.

Çözüm 2: Cevap B

D.başı Kasa Mevcudu	40.000
D.içi girişler	280.000
D.içi çıkışlar	(150.000)
D.sonu kasa mevcudu	170.000

Çözüm 3: Cevap C

Nakit bütçesi, kısa vadeli plandır.

Çözüm 4: Cevap A

Hangi müşteri kitlerine satış yapılacağı haricindeki konularda kasaya nakit giriş çıkışları ele alınmaktadır.

Çözüm 5: Cevap C

Nakit bütçeleri, kısa vadeli planlardır.

Çözüm 6: Cevap D

Gelecek yıl oluşacak gelir tablosu ve bilanço büyüklüklerinin tahmin edilmesi işlemi aşağıdaki aşamalarla gerçekleşmektedir.

- Firmanın yıllık satış geliri tahmin edilir.
- Tahmini yıllık satış tutarına bağlı olarak proforma gelir tablosu düzenlenir.
- Tahmin edilen "net kar", bilançoda dönembaşı özvarlık (Özkaynak) tutarına ilave edilerek tahmini bilançodaki (gelecek yıla ait) özvarlık tutarına ulaşılır.
- Aktif tarafta "**kasa**", pasif tarafta "**kısa vadeli banka borçları**" boş bırakılarak aktif hesaplar ve pasif tarafta kısa vadeli borçlar ve uzun vadeli borçların tahmini yapılır.
- Toplam aktif > toplam pasif ise; kaynaklar yetersiz, tersi olursa kaynak fazlası oluşacağı ortaya çıkacaktır.
- Kaynak açığı olması halinde "kısa vadeli banka borçları" hesabına ilave yapılır, kaynak fazlası olması durumunda ilgili fark tutarı kadar KASA hesabı artırılır.

Nakit giriş ve çıkışları; nakit bütçeleri hazırlanırken dikkate alınmaktadır.

Çözüm 7: Cevap D

$$\begin{aligned} \text{Proforma bilançodaki aktif} &= 20.000.000 * 1,20 \\ &= 24.000.000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Proforma Stok tutarı} &= 24.000.000 * 0,30 \\ &= 7.200.000 \end{aligned}$$

Çözüm 8: Cevap A

Satış geliri	22.500.000
Toplam Değişken Maliyet	(15.000.000)
Toplam Sabit Maliyet	(3.000.000)
Faaliyet Karı	4.500.000

$$Faal. Kal. Der. = \frac{Satış Geliri - Toplam Değ. Mly.}{Faiz ve Vergi Öncesi Kar}$$

$$Faal. Kal. D. = \frac{22.500.000 - 15.000.000}{4.500.000}$$

$$Faal. Kal. D = 1,67$$

Çözüm 9: Cevap C

$$Q_{BB} = \frac{b}{(f - a)}$$

$$10.000 = \frac{500.000}{(80 - a)}$$

$$80 - a = \frac{500.000}{10.000}$$

$$80 - a = 50$$

$$a = 30$$

Çözüm 10: Cevap D

Finansal risk, borç bir başka ifade ile faiz giderleri ile ilgilidir.

Çözüm 11: Cevap A

$$\begin{aligned} & \text{Satışlardaki Değişim Oranı} \\ & \frac{2.750.000 - 2.250.000}{2.250.000} \\ & = 0,2222 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{Faaliyet Karı Değişim Oranı} \\ & \frac{1.200.000 - 950.000}{950.000} \\ & = 0,2632 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{Faaliyet Kaldıraç Derecesi} \\ & \frac{\text{Faaliyet Karındaki Değişim}}{\text{Satışlardaki değişim}} \\ & = \frac{0,2632}{0,2222} \\ & = 1,18 \end{aligned}$$

Çözüm 12: Cevap B

$$\text{Toplam Kal. Der.} = \frac{\text{Satışlar} - \text{Değişken Gider}}{\text{FVÖK} - \text{Faiz}}$$

$$\text{Toplam Kal. Der.} = \frac{100 - 30}{50 - 10} = 1,75$$